

En glad gutt

Fars opprinnelige aspirasjoner var å bli dikter. Mine beste-foreldre hadde mindre tro på at det var der hans evner lå. De sendte ham til Hans Kinck, som var gift med farfars søster. Far fremla for dikteren en prøve på sine ferdigheter, visstnok inspirert av Hjalmar Söderberg.

Kinck levnet far intet håp som lyriker, men fremholdt at hans talentløse vers åpenbarte evner som kunne føre ham rett inn i journalistikken.

Fra Hans Kincks side var nok ikke denne dom ment som en kompliment, men far oppfattet den slik. I alle tilfelle var den et godt påskudd til å bryte studiene — noe han senere angret på.

Far skapte sitt navn som journalist da han i de hektiske år etter første verdenskrig var korrespondent i Paris for Politiken, Stockholmstidningen og Verdens Gang. Mor og far og min eldste bror — jeg var ennå ikke født — bodde i rue Vaugirard like ved Luxembourg haven. Min far hadde «kontor» på «le Dome», «la Rotonde» og «le Sélect» på hjørnene av boulevardene Montparnasse og Raspail, hvor tidens kunstnere og skribenter av de forskjelligste kvaliteter og kategorier hadde sine fast tilholdssteder. Far befant seg overordentlig vel i dette miljø.

Dette var mine foreldres lykkeligste år. Og i mine tidligste guttedager ble jeg på en måte delaktig i denne periode i familiens liv, selv om min eneste daværende tilknytning til Paris var at jeg kom til verden kort tid etter at mine foreldre var vendt hjem igjen til Oslo etter oppholdet i Paris.

Deretter fulgte fars tid som «polarforsker». Ordener og annen stas ble tildelt ham. Og dessuten ble han redaktør i Morgenbladet. I disse nå for meg meget fjerne år forbandt jeg far med en høyst spennende blanding av Paris, Nordpolen og Morgenbladet.

I de fem årene far var redaktør i Morgenbladet (1928-1933), tok avisen all hans tid. Han arbeidet enormt, kunne Sigurd Segelcke Meidell fortelle meg mange år senere. Bruddet med Morgenbladet i 1933 rammet ham hardt. Jeg kan ennå huske hans sterke reaksjoner.

Fars hell og fremgang var slutt. Han var dengang drøye 40 år. Også vi, hans gutter, skjønte nok at ikke alt var som det burde være. Men han var aldri sur og gretten, selv når livet må ha

vært på det vanskeligste for ham.

Om hans omvendelse i 1934, som innledet de siste 9 år av hans liv, skal jeg ikke komme inn på. Jeg vil bare nevne at hans nærmeste opplevet gode og lykkelige år med ham i de siste årene før krigen. Hans kristne tro satte et stadig sterkere preg på ham. Han ble igjen en «glad» gutt som han var inntil motgangen rammet ham, men denne gang med en langt dypere og sikrere forankring.

Han følte fortsatt en meget sterk dragning mot journalistikken; og allerede før krigen kunne vi med ham glede oss over at han igjen hadde knyttet gode forbindelser med Morgenbladet. All bitterhet fra bruddet i 1933 var borte.

Det var først sommeren 1940 — jeg var da 18 år gammel — at jeg egentlig lærte min far å

Adm. direktør
Fredrik Ramm
om sin far

kjenne. Et hvert samvær med ham i denne tid var en inspirasjon og opplevelse.

Det falt seg slik at jeg under krigen møtte Johan Nygaardsvold. Han spurte nytt om far. Det jeg kunne opplyse, var ikke meget oppløftende. Statsministerens reaksjon kom umiddelbart: «Og så den snille mannen».

Sven Stolpe, som en tid stod min far meget nær, har sagt om ham .att han var en mycket vanlig människa, med vilken Gud gjorde stora ting».

Jeg kan bare tilføye at min far var en glad og kanskje en noe bortskjemt gutt fra det gamle Kristiania som — i likhet med millioner på millioner av andre uskyldige mennesker — ble et offer for et av det 20. århundres mange organiserte barbarier.